

5 Oppvekst og læring

5.1 Innledning

5.2 Barnehagene

5.3 Grunnskolen

5.4 Skolefritidsordning – SFO

5.5 Kulturskolen

5.6 SLT – Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak

5.7 Voksenopplæringen

Oppsummering og utfordringer – Oppvekst og læring

5.1 Innledning

Tjenesteområdet oppvekst og læring har det overordnede ansvar for alle kommunens tjenester innenfor områdene barnehage, grunnskole med skolefritidsordning (SFO), kulturskole og voksenopplæring.

Tjenesteområdets hovedmål er å medvirke til at alle barn og unge i kommunen kan oppleve en trygg og utviklings- og læringsfremmende oppvekst. Barnehager, grunnskoler (inkludert SFO) og kulturskole er de viktigste kommunale utdannings- og utviklingsarenaene.

Kapasiteten i skolene og barnehagene i Rennesøy kommune er god. Prognosene fremover viser stabile tall for aldersgruppen 0-15 år.

Prognose	2018	2019	2020	2021	2022
0 år	58	58	58	58	59
Barnehage 1-5 år	362	342	337	332	325
1.-7.klasse, 6-12 år	524	536	541	551	564
8.-10.klasse, 13-15 år	246	255	250	240	237
Totalt	1 190	1 191	1 186	1 181	1 185

Tabell 5.1 Prognose 0-15 år 2018-2022

Per i dag viser barnetallene at kommunen utnytter omtrent 60 % av teoretisk kapasitet i skolene.

Skole	Elevtall skoleår 17/18	Kapasitet
Mosterøy	252	392

Vikevåg	307	504
Rennesøy	218	350
Totalt	777	1246

Tabell 5.2 Skolekapasitet 2017/2018

Barnehagene har totalt sett en kapasitet på 594 plasser. Alderssammensetningen og antall barn avgjør hvor mange av disse plassene kommunen til en hver tid bruker. For barnehageåret 2017/2018 var det behov for ca. 405 plasser. Tallene viser at kommunen utnytter ca. 70 % av kapasiteten i barnehagene per mars 2018.

Tabellen under gir en oversikt over stillingsressursene i tjenesteområdet per 31.12.2017:

Antall årsverk	2017
Barnehagene	89.3
Grunnskole	78.5
SFO	10.9
Kulturskolen	4.5
Totalt	183.2

Tabell 5.3 Antall årsverk, Oppvekst og læring

De viktigste ansvars- og arbeidsoppgavene er:

- Sikre kvalitet i lærings- og utviklingsarbeidet i barnehage, grunnskole, SFO og kulturskole i Rennesøy kommune
- Planarbeid, koordinering og gjennomføring/oppfølging av all løpende virksomhet innenfor tjenesteområdet
- Rekruttering av personale og kompetansehevingstiltak iht. til kompetansebehov i alle virksomheter innenfor området
- Tverrfaglig samarbeid innenfor tjenesteområdet. Viktige fokusområder er Folkehelse, Tidlig innsats og barnekonvensjonen / Sjumilsteget
- Interkommunalt samarbeid om felles PP-tjeneste for kommunene Kvitsøy, Randaberg og Rennesøy
- Barnehage- og skolefaglige spørsmål herunder oppfølging av nasjonale og kommunale vedtak
- Delta i regionalt nettverkssamarbeid mellom 6 kommuner innenfor barnehageområdet og 7 kommuner innenfor grunnskoleområdet
- Skole/barnehage-hjemsamarbeid
- Gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. Lov om barnehager § 8
- Godkjenning av barnehagene jf. Lov om barnehager § 10
- Tilsyn med barnehagene jf. Lov om barnehager § 16

5.2 Barnehagene

Resultatvurdering og måloppnåelse

Antall barn i barnehagene	2014	2015	2016	2017
Antall barn per 15.12	376	358	333	313

Tabell 5.4 Utvikling i antall barnehagebarn 2014-2017

Barn med særskilte behov og vedtak etter § 19 a i barnehageloven økte noe høsten 2017:

Barn med særskilte behov	2016	2017
Antall barn vår	16	12
Antall barn høst	12	14

Tabell 5.5 Barn med særskilte behov og vedtak

Større oppmerksomhet og bedre kompetanse innenfor språkstimulering og språkutvikling i barnehagene bidrar til at man oppdager barns særskilte behov når det gjelder språk tidligere. Pedagogiske ledere på midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet har blitt redusert i 2017 i forhold til året før. Dispensasjonene i 2017 dekker i hovedsak opp for permisjoner gitt personell med godkjent barnehagelærerutdanning.

Dispensasjoner	2014	2015	2016	2017
Midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet	0,22 %	0,14 %	0,14 %	0,12 %

Tabell 5.6 Dispensasjoner

Kompetanseløft i barnehagene

Fire pedagogiske ledere og én barnehagestyrer avsluttet våren 2017 videreutdanningen «Barns språkutvikling og språklæring i barnehagen inkludert barn med norsk som andrespråk» som utgjør 30 studiepoeng. Videreutdanningsstudiet er utviklet på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet, med bakgrunn i strategien «Kompetanse for fremtidens barnehage – strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020». Én styrer avsluttet nasjonal lederutdanning for styrere i barnehage.

Innholdet i barnehagehverdagen skal støtte opp om barnas språkutvikling og stimulere til språklæring. Dette skal inngå som en del av det daglige samværet. Flere av barnehagene bruker «Språkløyper» som er ulike kompetanseutviklingspakker utviklet av Lesesenteret. Disse gir personalet ny kunnskap og trening i arbeid med språk. Barnehagene har hatt oppmerksomhet på flerspråklige barns språkutvikling på morsmålet og på norsk ved hjelp av et godt språkmiljø og systematisk arbeid.

Fire barnehager er med i UiS sitt prosjekt «Lekbasert læring», som bl.a. fokusgruppe og sammenligningsgruppe. Prosjektet skal undersøke om et førskoleopplegg for femåringer i barnehagen kan bidra til at barna får et likere og bedre læringsgrunnlag ved skolestart. Dette er et inspirerende og lærerikt prosjekt for de barnehagene som deltar.

«Være sammen» står fortsatt sentralt i arbeidet med gode relasjoner og sosial kompetanse.

Pedagogisk veileder har gjennomført innføringskurs i «Være sammen» for vikarer og nyansatte. I tillegg har vi gjennom samarbeid med Finnøy kommune arrangert kurs for hele personalet der temaet var «Selvregulering», et sentralt element innen «Være Sammen». Arbeidet har gitt en god utvikling i barnehagene med økt teoretisk forståelse og bedre mestring av egen praksis. Barnehagene har gjennom året hatt fokus på dette utfra eget ståsted og med egne målsettinger. Pedagogisk veileder har veiledet barnehagelærere og øvrig personell i barnehagene i faglige spørsmål og utfordringer i barnehagene, særlig med fokus på gode relasjoner, sosial kompetanse, lek og språk.

Østhusvik og Bru barnehager er øvingsbarnehager. Skorpefjell barnehage har en lærling.

Barnehagene har i 2017 vært satsingsområde for IA-arbeid. Sammen med arbeidslivssenteret er det gjort kartlegginger og satt inn ulike tiltak både for enkelte og for grupper av tilsatte.

Sommeren 2017 ble tilbudene ved barnehagene i Rennesøy slått sammen i 3 uker. Det ble gitt felles tilbud ved Vikevåg barnehage og ved Skorpefjell barnehage. Dette ga større barnegrupper og bedre utnyttelse av voksentettheten. Evaluering av løsningen viser gode erfaringer.

Alle barnehagene har tatt i bruk kommunikasjons- og dokumentasjonsverktøyet MyKid.

5.3 Grunnskolen

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Elever	747	745	768	788	784
Klasser	37	38	38	41	41
Elever pr klasse	20.2	19.6	20.2	19.2	19.1

Tabell 5.7 Elev og klassesall

Personale¹

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Pedagogisk personale i hele stillinger	62.4	61.5	62.2	63.6	66.6
Miljøterapeut/assistenter i hele stillinger	7.2	8.5	9.0	12.0	11.9

Tabell 5.8 Personale i skolen

Antall elever og antall klasser har gått noe ned i 2017. Rundt 80 barn har benyttet seg av tilbud om gratis leksehjelp etter skoletid. Resultatene på de nasjonale prøvene i 8. trinn var over landsgjennomsnitt i lesing, regning og engelsk. Summen av grunnskolepoeng var over snittet for fylket og landet.

Det ble kjøpt inn PCer til alle elvene som begynte på 8. trinn. I ungdomsskolen er det nå 1:1 dekning. På mellom trinnet er det 1:2 og på barnetrinnet er det 1:3.

Kommunens ansvar som skoleeier er stadig i utvikling og møter økte krav til oppfølging og system, jf. opplæringslovens § 13.10. Egen tilstandsrapport for grunnskolen i Rennesøy 2016 ble lagt fram våren 2017.

Kompetanseløft i skolen

Rennesøy skole er praksisskole/partnerskapsskole for lærerutdanningen ved universitetet i Stavanger. Å være partnerskapsskole er positivt for skoleutvikling og utfordrer skolen til å drive et kontinuerlig pedagogisk utviklingsarbeid.

Skolene deltok på kompetanseheving knyttet til tospråklig fagopplæring i regi av Fylkesmannen.

To deltakere på kompetanse for kvalitet. Begge to går på engelsk 1: 1-7. trinn. Fire deltakere fullførte sin kompetanseheving. 2 på matematikk 1: 5-10. trinn. 1 på lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 1: 1-7. trinn og 1 på engelsk 1: 1-7 trinn. Én medarbeider ble ferdig med rektorskolen mens en annen medarbeider startet på rektorskolen.

Rennesøy kommune hadde 5 deltakere på Googlekonferanse i Sola. Fokus på kompetanseheving og bruk av Chromebook og Google classrom, i undervisningen.

Arbeid med skolen sin utviklingsplan kom i gang som et resultat av identifisering av områder med behov for forbedring/fokus.

5.4 Skolefritidsordning – SFO

Barnetall²

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Mosterøy	73	75	90	85	73
Vikevåg	103	105	117	127	127
SUM	176	180	207	212	200

Tabell 5.9 Antall barn i SFO

Personale

Årsverk	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Mosterøy	3.2	3.8	3.4	4.1	4.3
Vikevåg	4.4	4.7	5.6	6.3	6.6
SUM	7.6	8.5	9.0	10.5	10.9

Tabell 5.10 Personale i SFO

Alle som søker får plass på SFO. I tillegg får flerkulturelle barn tilbud om 3 måneders gratis SFO ved ankomst til kommunen. Trivselsundersøkelser viser at barna trives på SFO og at foreldregruppene er fornøyd med tilbudet.

Det er utfordrende å skaffe nok personale, bl.a. som følge av ugunstig arbeidstid og små stillinger. Dette arbeides det aktivt med ved blant annet å se på kombinasjoner av stillinger i skole, barnehage

og/eller kulturskole.

5.5 Kulturskolen

Resultatvurdering og måloppnåelse

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Elevplasser	236	162	165	170	166
Personale i hele stillinger	4.90	3.70	4.16	4.04	4.51

Tabell 5.11 Elevplasser og bemanning, Kulturskolen

Kulturskolen har 4,51 årsverk med tilsammen 11 ansatte i deltidsstillinger. Kulturskolen har 166 elevplasser og 4 elever på venteliste. Skolen har oppdatert elevlister ved hjelp av administrasjonsverktøyet SpeedAdmin. Kulturskolen har også en egen hjemmeside med oppdatert informasjon om aktivitetstilbudet.

Kulturskolen i Rennesøy gir et godt og variert kulturtilbud til barn og unge. Elevene er fordelt på tilbud om gitar, messing, sang, barnekor, barneteater, piano, keyboard, slagverk og visuell kunst. Kommunen har som hovedregel at en elev bare kan benytte seg av to tilbud slik at det kan gis et undervisningstilbud til flest mulig. Avvik fra regelen kan forekomme om det er ledige plasser på aktivitetstilbudene når alle søkende har blitt tildelt plass.

Kulturskolen har i 2017 jobbet målrettet med å markedsføre sitt tilbud gjennom konserter på skolene, danseforestilling, nyttårskonsert, oppdrag på Rennesøydagen og gjennomført oppdrag på et kommunestyremøte.

Kulturskolen har satt i gang arbeid med oppdatering av kulturskoleplanen. Denne er foreløpig ikke ferdigstilt.

5.6 SLT – Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak

Resultatvurdering og måloppnåelse

Rennesøy kommune har hatt en stilling på 50% knyttet til rus- og kriminalitetsforebygging. Stillingen fungerte som et bindeledd mellom de ulike tjenesteområdene i tidlig innsats arbeidet.

I tillegg har SLT koordinator deltatt i politirådet, tidlig innsats gruppen og arbeidsgruppen tilknyttet SLT arbeidet. Koordinatoren har også vært deltaker i konsultasjonsteam vold og overgrep samt drevet «Jeg vil vite» arbeid i barnehagene.

Det ble utarbeidet et mandat for SLT, men stillingen har stått vakant siden høsten 2017 og er nå avviklet.

5.7 Voksenopplæringen

Resultatvurdering og måloppnåelse

Rennesøy hadde pr. 31.12.2017 totalt 27 deltakere på introduksjonsprogrammet. Disse får undervisning i norsk og samfunns-kunnskap ved Johannes læringssenter i Stavanger. Det blir ikke gitt tilbud om begynnerkurs i norsk i Rennesøy kommune. Arbeidsinnvandrere som har behov for norskkurs, blir vist til våre nabokommuner.

Oppsummering og utfordringer – Oppvekst og læring

Barnehagene

Barnehagene i Rennesøy har utfordringer med å rekruttere og beholde kvalifisert personell samt legge til rette for kompetanseutvikling som har betydning for det faglige arbeidet i barnehagen.

Kommunen ønsker å sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehagene, herunder sikre en bedre oppfølging av flerspråklige barn og familier i barnehagen – både når det gjelder språkutvikling i barnehagen og barnehage – hjem samarbeid.

Barnehagen serverer gjennom dagen flere måltider, der det stilles krav som til næringsmiddelvirksomhet. Mattilsynet har tilsynsmyndighet på området. Å holde kontroll med og ha rutiner for disse kravene er viktig og samtidig utfordrende for barnehagen å ivareta på en god måte.

Grunnskole

Innenfor Grunnskole-området skal kartlegginger vektlegges og sikre at resultatene blir brukt og får betydning for den ordinære og tilrettelagte undervisningen. Målet er tilpasset opplæring, variasjon i undervisningsmetoder og kvalitet i vurderingsarbeidet for hver elev.

Skolene i Rennesøy skal ha et bevisst og systematisk fokus på arbeid mot mobbing og for inkludering i skolen. Skolene deltok på Fylkesmannen sin samling om konsekvenser for nye regler om skolemiljø. Det skal legges til rette for ordningen «kompetanse for kvalitet» for å sikre at skolene får den kompetansen som kreves for å undervise i basisfagene. Kompetansekravet som er innført for undervisning i norsk, matematikk og engelsk i grunnskolen vil ha fokus i årene framover. Skolene skal gi opplæring og ha god bruk av digitale hjelpemidler. Kunnskapsløftet har digitale ferdigheter som en grunnleggende ferdighet eleven skal ha når de går ut av grunnskolen. Målet om tetthet er nådd.

Barn og unge med spesielle behov øker. Det er viktig for kommunen å prioritere kunnskapsheving på dette området. Barn med spesielle behov representerer en utfordring både når det gjelder kompetanse og økonomiske ressurser. Tilsvarende er tilfellet med hensyn til flerspråklige barn og unge. Kartleggingsverktøy og kunnskap skal sikre flerspråklige et godt opplæringstilbud.

Barnehage og skole har et godt samarbeid og har en rekke felles utfordringer. For å videreutvikle samarbeidet ytterligere vil arbeidet innenfor tjenesteområdet samordnes og samkjøres slik at oppmerksomheten er på felles kunnskap, felles rammeverk og felles forståelse for lærings- og utviklingsoppdraget for barn og unge.

Lærende nettverk er en av arbeidsmåtene skolene og barnehagene benytter seg av. Metoden fokuserer på å videreutvikle og reflektere rundt satsinger og gjennomført arbeid i tråd med planverk.

Kommunen har et godt grunnlag gjennom bygg og anlegg med god kvalitet. Det vil i årene framover ikke være behov for nye skolebygg. Barnehagene har god kapasitet. Overkapasitet i barnehagene vil være gjenstand for diskusjon i årene framover grunnet lavere befolkningsvekst enn tidligere.

Befolkningsframskrivingen viser at det vil bli færre barn og unge i Rennesøy kommune i årene fremover.

Det oppleves utfordringer med å rekruttere kvalifisert personale til tjenesteområdet generelt. Kommunen skal arbeide aktivt for større stillinger gjennom kombinasjon av stillinger i hele tjenesteområdet.

Medarbeidere skal få god oppfølging ved sykefravær og kommunen skal etterstrebe forebyggende tiltak for å sikre kontinuitet og stabilitet i arbeidet.